

KOVİD-19 VE KORONA TAHVİLLERİ AB'NİN KIRILGANLIĞINI İFŞA ETTİ

Teoman Ertuğrul TULUN

Analist

Analiz No : 2020 / 14

28.04.2020

Yakın zamana kadar, bilim insanları dışında yeni koronavirüs (SARS-CoV-2) hakkında hiçbirimizin bilgisi yoktu. Yaklaşık 2-3 ay içinde, bu virüs tüm dünyaya yayıldı ve hayatımızı altüst etti. En güçlü ülkelerin ekonomilerini bile önemli ölçüde zayıflattı. Hastaneleri, neden olduğu hastalıktan (COVID-19) muzdarip hastalarla doldurdu ve binlerce kişinin yaşamına son verdi. En gelişmiş ülkelerin bile sağlık sistemlerinin ne kadar yetersiz olduğunu gösterdi. En güçlü olduğu düşünülen ülkeler, virüse karşı kişisel koruyucu teçhizat (KKT) temin etmek için birbirleriyle yarışmaya başladı. Bu ülkelerin bazıları bu teçhizatı (KKT) satın almak için modern zaman korsanlığına başvurmakla suçlanıyorlar. Virüsün yayılmasının neden olduğu panik, yeni ayrımcılık ve basmakalıp inanış biçimlerini ortaya çıkardı. ABD'de, Doğu Asya kökenli insanlar, ilk kez Çinde ortaya çıkan bu virüs nedeniyle sözlü tacize maruz kaldılar. Daha önce Çin'e gidip gelen ve orada sorunsuz yaşayan Afrika ülkelerinden işçiler ve iş adamları şimdi orada (Çinde) yaygın sosyal dışlanma ile karşı karşıya kaldılar. Bir zamanlar Afrika'yı sömürgeleştiren Batı Avrupa ülkelerinden gelen turistler, bazı Afrika ülkelerinde felaket yayıcıları olarak muamele görmeye başladılar. Yeni koronavirüsün ekonomik, siyasi ve sosyal etkilerinin listesini daha birçok örnekle genişletebiliriz.

Kendine has (sui generis) bir uluslar üstü örgüt olan Avrupa Birliği de virüs nedeniyle bu sorunlardan payını aldı. AB'nin en büyük ekonomileri ve önde gelen ülkeleri, yani Almanya, Fransa, İtalya ve İspanya virüsten büyük ölçüde etkilendiler ve binlerce insanını kaybettiler. Batı Avrupa'da örnek bir sağlık sistemine sahip bir ülke olarak bilinen İtalya maalesef en kötü etkilenen AB üyesi oldu. Benzer bir durum İspanya'da da meydana geldi.

Bir örgüt olarak AB'nin ve bireysel olarak AB ülkelerinin, böyle bir felaket durumunda İtalya'nın yardımına koşan ilk örgüt ve ülkeler olması beklenirdi. Ancak bu maalesef olmadı.

AB ve AB Ülkeleri İtalya'nın Yardım Çağrısına Yanıt Veremediler

Çin'de ortaya çıkan yeni koronavirüsün küresel yayılmasının ilk günlerinde İtalya, Avrupa'daki ilk vakaların tespit edildiği ülkeler arasındaydı. Ülkenin kuzeyindeki Lombardiya bölgesi, virüsün yerel olarak bulaştığı ilk bölgeydi ve 21 Şubat 2020 tarihinde kuzeydeki Padua şehrinde bir İtalyan virüs bulaştıktan sonra hayatını kaybetti[1]. Salgın büyümeye devam ettikçe, İtalya daha önce benzeri görülmemiş önlemleri uygulamaya koydu. Tüm Lombardiya bölgesinde ve daha sonra ülkenin geri kalanında evde kal (lockdown) uygulaması başlattı. Bu önlemler doğrultusunda, İtalyanlardan faaliyetlerini azaltmaları istendi. Okullar kapatıldı, spor toplantıları, düğün törenleri ve cenazeler gibi kamu faaliyetleri askıya alındı. Ancak, 11 Mart 2020'de Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) küresel salgın (pandemi) ilan etmesinden hemen önce İtalya, Mart ayının ilk on gününde AB'den yardım istemek zorunda kaldı[2].

Bu sürecin en iyi açıklaması İtalya Büyükelçisi ve AB Daimi Temsilcisi Maurizio Massari'nin 10 Mart 2020'de Politico gazetesinde yayınlanan makalesinde şu şekilde yer almaktadır.

> ☀ Ama Roma bu krizi halletmekte yalnız başına bırakılmamalıdır. Ulusal önlemlere ek olarak, bu küresel ve her şeyden önce bir Avrupa tepkisi gerektiren bir krizdir. Konuyu olumlu biçimde ele aldığı için Avrupa Komisyonu'na ve daha fazla koordinasyonu ve olası ortak eylemleri görüşmek üzere Avrupa Birliği liderleri arasında istişareyi teşvik ettiği için Avrupa Konseyi başkanına teşekkür ediyoruz. Ancak şimdi zaman, AB'nin hızlı, somut ve etkili acil eylemlerle katılım ve istişarelerin ötesine geçmesi zamanıdır. Buna başlamak için, AB koordinasyonu altında, gerekli tıbbi teçhizatın temin edilmesini ve en çok ihtiyacı olan ülkeler ve bölgeler arasında yeniden dağıtılmasını sağlamalıyız. Bugün bu İtalya için bir ihtiyaç. Yarın ise ihtiyaç başka bir yerde olabilir. İtalya, bireysel koruma amaçlı tıbbi teçhizat tedariki için Avrupa Birliği Sivil Koruma Mekanizmasını etkinleştirmeyi esasen talep etti. Ancak ne yazık ki, Komisyon'un çağrısına tek bir AB ülkesi yanıt vermedi. Sadece Çin karşılık verdi. Elbette, bu Avrupa dayanışmasının iyi bir işareti değildir. Bundan sonra, eşitliği ve şeffaflığı sağlamak için, AB'nin koronavirüs vakalarını tespit etmek ve raporlamak amacıyla tüm blok için ortak yönergeler

içeren ortak bir yaklaşım benimsemesi çok önemlidir. Son olarak, salgının ekonomi üzerindeki etkisinin, özellikle İtalya (Lombardiya ve Veneto, ülkenin ekonomik faaliyetinin neredeyse üçte birini oluşturuyor) için değil, aynı zamanda tüm Avrupa ve küresel ekonomi için ağır olacağını kabul etmeliyiz ☀ Bu, iki korkunç düşmanla karşı karşıya olduğumuz bir savaştır: panik ve bencillik. Koruyan bir Avrupa kavramının bunu sağlayabileceğini göstermesi gereken bir acil durumla karşı karşıyayız. Hemen uyanmadığımız takdirde, 1914'te I. Dünya Savaşı'nın uykuda gezen liderler gibi tarihe geçme riskiyle karşı karşıyayız. Virüs geçecek, ancak kayıtsızlığın veya bencilliğin kokuşmuş tohumları kalacaktır. Koronavirüs krizi, AB'nin uyumluluğunun ve güvenilirliğinin bir testidir ki, bu da yalnızca gerçek somut dayanışmadan geçer. Avrupa, ortak savunma ilkesine göre hareket etmeli ve güvenliği tehdit altında olan üyelere yardım etmelidir. Eğer cesur ve birleşiksek, kazanacağız. Bencil ve bölünmüş olursak kaybederiz[3].

İtalya Büyükelçisi'nin bu makalesini sadece yardım çığlığı olarak yorumlamak mümkün değildir. İtalya Büyükelçisi AB'nin bir uyumluluk ve güvenilirlik testinden geçtiğini vurgulamakta, testi geçmenin tek yolunun gerçek dayanışma olduğunun altını çizmektedir.

Bu süreç bir test olarak kabul edilirse, AB bu testte son derece düşük bir not alarak başarısız olmuştur. Bazı AB ülkeleri koruyucu maske ve diğer ürünlerin satışına sınır koymuştur[4]. The Guardian gazetesi, Almanya ve Fransa'nın koruyucu tıbbi teçhizat ihracatı için sınırlar getiren AB ülkeleri arasında olduğunu, Çinin ise İtalya'ya 1000 akciğer vantilatörü, 2 milyon maske, 20.000 koruyucu giysi ve 50.000 swap koronavirüs test kiti satmayı teklif ettiğini yazmıştır[5]. Aslında Çin İtalya'ya, üzerinde küçük Çin ve İtalyan bayrakları bulunan Haydi İtalya (Forza Italia) çıkartmaları taşıyan maske ve vantilatörlerle dolu bir uçak göndermiştir.

Ayrıca Rusya, İtalyaya, 600 vantilatör, 100 askeri virolog ve epidemiologist, sekiz tıbbi ekip, dezenfeksiyon teçhizatı, sterilizasyon ve kimyasal önleme için bir saha laboratuvarı ve koronavirüs küresel salgınıyla mücadele için diğer benzer araçları içeren teçhizat ve personel yollamıştır[6].

Bu bağlamda, Türkiyenin, İtalya'nın NATO'nun Avrupa-Atlantik Afet Müdahale Koordinasyon Merkezi'ni etkinleştirmesinin ardından Türk Savunma Bakanlığı'nın fabrikalarında ve dikiş tesislerinde yurtiçinde üretilen maskeler, tulumlar ve anti bakteriyel sıvılardan oluşan sağlık malzemelerini İtalya ve İspanya'ya askeri uçaklarla gönderdiğinin de vurgulanması gerekir[7].

Bu gelişmeler sonucunda Fransa ve Almanya, başlangıçta İtalya'ya salgının üstesinden gelmesine yardımcı olmak için yüz maskeleri ve diğer teçhizatı sağlamayı reddettikleri için sert eleştirilerle karşılaştılar. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, İtalya'da en yüksek bir günlük ölüm sayısı olan 969 sayısına ulaşılmasından bir gün sonra, büyük bir olasılıkla hasar kontrolü için İtalyan gazeteleri La Repubblica, Corriere della Sera ve La Stampa ile söyleşide bulunmuş, Fransanın İtalya'nın yanında olduğunu söylemiştir. Ayrıca Çin veya Rus yardımı hakkında çok fazla konuşma var, ama neden Fransa ve Almanya'nın İtalya'ya 2 milyon maske ve on binlerce doktor giysisi teslim ettiği söylenmiyor şeklinde konuşmuştur[8].

Korona Tahvil Anlaşmazlığı AB'deki Bölünmeyi Daha da Derinleştirdi

Uluslararası basında geniş biçimde yer aldığı üzere, yeni koronavirüs salgını sadece ölümlere neden olmakla kalmamış, aynı zamanda tüm ülkelerin ekonomileri üzerinde yıkıcı etkiler yaratmıştır. Bütün ülkelerde sağlık harcamaları benzeri görülmemiş seviyelere yükselmiş, binlerce işçi işten çıkarmalar nedeniyle işsiz kalmıştır. İşletmeler kapanma noktasına geldikçe devletler ekonomiye para pompalamak zorunda kalmışlardır. Bütün devletler için geçerli olan bu durum, AB içinde de derin bir krize neden olmuştur. Ekonomilerde Avrupa çapında derin bir durgunluk kaçınılmaz hale gelmiştir.

AB üyelerine mali olanak sağlamak için, AB üyelerinin daha fazla ödünç para verebilmelerine imkânı yaratacak şekilde AB'nin bütçe açıklarına ilişkin sınırlar gevşetilmiştir. ABdeki gelişmeler hakkında özel haberler veren bir Avrupa çevrimiçi gazetesi bu konudaki gelişmeleri şu şekilde izah etmiştir:

> Avrupa Merkez Bankası, şokun yeni bir finansal krizi tetiklemesini önlemek için yüzlerce milyarı piyasalara pompaladı. AB liderleri, Avrupa Komisyonu tarafından üye ülkelerin daha fazla tıbbi teçhizat satın almalarına yardımcı olmak üzere AB bütçesinden parayı yeniden yönlendirme çabalarını desteklemeye zorlandı. Bir sorun, Avrupa İstikrar Mekanizması çerçevesindeki 410 milyar Avro tutarındaki AB kurtarma fonunun ülkelerin ekonomik şoka dayanmasına yardımcı olmak için ne ölçüde kullanılması gerektiğidir[9].

Bu arada, İtalya ve Fransa dâhil olmak üzere avro bölgesindeki 19 ülkeden dokuzu ABnin daha ileri gitmesini istediler. Avrupa Birliği'ni, küresel salgının neden olduğu zarara karşı önlem alınması için tüm üye devletlere uzun vadeli finansman olanağı sağlayacak *korona tahvilleri*

olarak isimlendirilen borç ihraç etmeye davet ettiler[10]. (italikler vurgulamak için yazar tarafından eklenmiştir) Yukarıda adı geçen dokuz ülke Belçika, Fransa, Yunanistan, İtalya, İrlanda, Portekiz, Lüksemburg, İspanya ve Slovenya'dır[11].

Ancak, bu konudaki haberlere göre, bazıları tarafından mali olarak muhafazakâr Tutumlular olarak adlandırılan Almanya, Hollanda, Avusturya ve Finlandiya korona tahviline karşı çıkmışlar ve bu yeni engelleme özellikle ABnin güneydeki üye ülkelerinin sert tepkilerine neden olmuştur[12]. Bu tepkilerin en çarpıcı örneklerinden biri Portekiz Başbakanı António Costa'dan gelmiştir. Costa'nın, Hollanda Maliye Bakanı Wopke Hoekstra tarafından bazı üye ülkelerin neden krizin ekonomik etkisini aşmak için yeterli finansal araçlara sahip olmadığını araştırması için Brüksele yaptığı çağrıyı tiksindirici olarak nitelendirdiği bildirilmektedir. Bu konudaki haberlerde Portekiz Başbakanının, ☀ Bu beyan Avrupa Birliği çerçevesinde tiksindirici bir nitelik taşıyor. Bu beyan için kullanılacak en doğru ifade, tiksindiricidir. ☀ Hollanda maliye bakanlarını 2008, 2009, 2010 vb. yıllarında dinlediğimiz gibi yeniden dinlememiz için daha fazla zaman kalmadı ☀ Bu sürekli tekrarlanan bir dar kafalılık ve Avrupa Birliği'nin ruhu ne ise onu bütünüyle baltalıyor. İspanya Dışişleri Bakanı Arancha González de Twitter'da yazarak bu eleştiriye şu şekilde katıldı: Wopke Hoekstra, bu AB teknesi içinde hep birlikteyiz. Beklenmedik bir buzdağına çarptık. Şu anda hepimiz aynı riski paylaşıyoruz. 1. ve 2. sınıf biletlerin olduğu iddia edilen tartışmalar için zaman yok[13].

Bir basın haberinde isabetle belirtildiği gibi, bu anlaşmazlık, Almanya, Hollanda ve nordik ülkeler liderleri tarafından mali ev idaresi konusunda haksız yere kendilerine ders verildiğini düşünen güney Avrupalılar ile sorumsuz maliye politikaları izlediklerini düşündükleri hükümetlere kefalet etmeleri gerekmediğini iddia eden kuzey komşuları arasındaki her iki taraftaki derin kızgınlığı yansıtıyor[14].

Sonuç

Bu salgının yakın tarihte eşi görülmemiş insani ve ekonomik bir krize yol açtığı açıktır. Böyle bir küresel alt üst oluşun en son 75 yıl önce sona eren İkinci Dünya Savaşı sırasında yaşandığını söylemek mümkündür. Bu nedenle, AB üye ülkelerinin bu olağanüstü krize sıradan yöntemlerle tepki vermesinin, kuzey Avrupalı AB ülkelerinin aksine neredeyse tamamı ağırlıklı olarak Katolik nüfusa sahip olan güney Avrupalı AB ülkelerinde öfkeli tepkilere neden olduğu görülmektedir. Normal koşullar altında AB'de mali politikalar üzerinde anlaşmaya varılmasındaki gecikmelerin günlük rutinin bir parçası olduğu

söylenebilir. Ancak, AB ve bazı AB ülkeleri bu insani krizde İtalya ve İspanya gibi ülkeleri desteklemek için çok geç kalmış ve bencilce davranmışlardır.

Aslında, AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen 26 Mart 2020 tarihinde Avrupa Parlamentosu Genel Kurulunda COVID-19 küresel salgınına eşgüdüm içinde yanıt verilmesi ile ilgili olarak yaptığı konuşmada bu acı gerçekleri kabul etmiştir. Ursula von der Leyen in konuşmasının duygusal ifadeler de içeren bu bölümleri, AB Komisyonundaki ruh halini yansıtması açısından aşağıda özetle sunulmaktadır:

> Son buluşmamızdan bu yana dünyanın ne ölçüde ve ne kadar dramatik bir şekilde değiştiğine inanmak zor. Bir göz açıp kapayıncaya kadar, dünyanın diğer tarafında başlayan bir virüs, Avrupa'da da trajik sonuçları olan ölümcül bir salgın haline geldi. Bir kalp atışında, yaşam tarzlarımız değişti. Sokaklarımız boşaldı. Kapılarımız kapandı. Ve olağan yaşamımızdan, yaşam mücadelesi vermeye geçtik. O zaman, hayatın kırılganlığı gözlerimizin önünde çıplak bir gerçek olarak belirdi. Ve birkaç hafta önce hayal bile edilemeyecek bir ölçekteki trajediyi Avrupanın göbeğinde gördük ☀ Virüs bize çok zarar verirken, Avrupa halkı da o kadar sert tepki verdi ☀ Ama son birkaç haftanın hikâyesi kısmen acı vericidir. Avrupa'nın birbirleri için gerçekten orada olması gerektiğinde, başlangıçta birçoğumuz sadece kendilerine baktı. Avrupa gerçekten bir hepsi için ruhuna ihtiyaç duyduğunda, çok fazla kişi başlangıçta sadece benim için yanıtını verdi. Ve Avrupa'nın ABnin sadece 'güzel havalar için kurulmuş bir Birlik' olmadığını kanıtlaması gerektiğinde, birçoğumuz şemsiyeyi paylaşmayı reddetti... [15].

Uluslararası basında yakın zamanda bildirildiği üzere von der Leyen, AB'nin bu krizde İtalya'ya yardım edemediğini bir kez daha kabul etti ve açıkça özür diledi. Bu bağlamda, von der Leyen üye devletlerin yeni koronavirüs küresel salgınına vereceği ortak yanıtı görüşmek üzere Avrupa Parlamentosunda yapılan toplantının açılışında yaptığı konuşmada; Hiç kimsenin buna gerçekten hazır olmadığı doğrudur. Aynı zamanda, İtalya'nın en başta yardım eline gereksinim duyduğunda, çok fazla kişinin orada olmadığı da doğrudur... Ve şurası gerçektir ki, Avrupa bunun için içtenlikle özür diliyor [16].

AB bu sorunların üstesinden gelebilir. Ancak, kendisini ihanete uğramış hisseden güneydeki AB üyesi ülkeler halklarının son zamanlarda karşılaştıkları muameleyi unutmaları kolay olmayacaktır. Aslında Türkiye, başka bir bağlamda da olsa, uzun zamandır bu ihanete uğrama hissine sahiptir ve bu Türkiye'nin aşina olduğu bir duygudur. Umarız AB ve von der Leyen tarafından bu küresel salgın vesilesiyle Güney Avrupa için itiraf edilen bu ayırımcılık, normalleşmeye geçildiğinde Türkiye için de akılda tutulur.

Bu ihanete uğrama duygusu geçtiğimiz günlerde İtalya eski Başbakan Yardımcısı ve İtalyan siyasi parti Ligi lideri Matteo Salvini tarafından da dile getirildi. İtalyan bir çevrimiçi gazeteye göre Salvini, Bu olanlar delice. Avrupanın, ne yapacağına, kime ve nasıl yardım edip etmeyeceğine karar vermesi on beş gün daha sürüyor. Acil bir durumun ortasında, insanlar şimdi zatürreden ölecek, yarın belki de açlıktan. şeklinde bir beyanatta bulunmuştur. Aynı habere göre Salvini, AB'deki zorlu çatışmaların ve Almanya'nın ve kuzeydeki AB üyelerinin İtalya'nın taleplerine reddetmesi ışığında AB'de ve Euro'da kalmanın hala mantıklı olup olmadığı yolundaki soruyu ise, bunlar bir yılanlar ve çakallar takımı. İlk önce virüsü yeneceğiz, sonra Avrupa'ya geri döneceğiz ve eğer gerekirse teşekkür etmeden veda ederiz. şeklinde yanıtlamıştır[17].

Bu konudaki çok yeni bir diğer örnek, İspanya Başbakanı Pedro Sánchezin 5 Nisan'da yayınlanan Koronavirüse karşı bu savaşta Avrupanın geleceği tehlikede başlıklı mektubudur. İspanya Başbakanı, önem taşıdığını düşündüğüm mektubunda öz olarak aşağıdaki mesajı iletmektedir:

> Avrupa Birliği son 70 yılda başarılı bir şekilde önlediğimiz savaşlardan farklı bir savaşla karşı karşıya: Avrupa projesinin geleceğini test eden görünmez bir düşmana karşı savaş ☀ Koşullar istisnai ve tereddütsüz tutumlar alınmasını gerektiriyor: ya bu zorluğa karşı koyarız ya da birlik olarak başarısız oluruz. İspanya gibi en tutkulu şekilde Avrupa yanlısı ülkelerin ve hükümetlerinin bile taahhütler konusunda gerçek bir kanıta ihtiyaç duyduğu kritik bir kavşağa ulaştık. Sarsılmaz bir dayanışmaya ihtiyacımız var ☀ Avrupa bir savaş zamanı ekonomisi inşa etmeli ve Avrupalı direnişi, kalkınmayı ve toparlanmayı desteklemeli ☀ Yeni Marshall planı öneriyoruz ve bu da AB'nin tüm ortak kurumlarının desteğini gerektiriyor ☀ Bu dayanışma, kuzey ve güney arasında boşluklar olmamasını sağlamalı ve kimseyi geride bırakmamalı ☀ Bunlar cesur kararlar gerektiren çok zorlu zamanlar. Milyonlarca Avrupalı □□□□□□□ Birliği'ne inanıyor. Onları terk etmemeliyiz. Onlara inanmaya devam etmeleri için nedenler vermeliyiz. Ve şimdi harekete geçmeliyiz, zira şu anda Avrupa'nın kendisi tehlikede[18].

BBC News tarafından bildirildiğine göre, İngiltere'deki Brexit savunucuları AB'de olup bitene seviniyorlar ve "AB bitti" diyorlar. "AB bitti" demek için henüz zaman çok erken. Bununla birlikte, bu gelişmeler bize AB'nin bugün faaliyet gösterdiği zeminin ne kadar kırılgan ve kaygan olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, bazı AB üyeleri diğer AB üyeleri de dâhil olmak üzere herkese ders vermeye ve dayanışmayı görmezden gelerek bencilce davranmaya devam ederlerse, AB'nin dağılması olasılığının da göz ardı

edilmemesi gerekmektedir.

**Bu analiz yazısının aslı İngilizce olarak kaleme alınmıştır.*

***Fotoğraf: https://www.spiegel.de*

[1] Elisa Anzolin ve Angelo Amante, First Italian Dies of Coronavirus as Outbreak Flares in North, *Reuters*, 21 Şubat 2020, blm. World News, https://www.reuters.com/article/us-china-health-italy/coronavirus-outbreak-grows-in-northern-italy-16-cases-reported-in-one-day-idUSKBN20F0UI.

[2] Timeline: How the New Coronavirus Spread, *Al Jazeera*, 20 Nisan 2020, blm. News, https://www.aljazeera.com/news/2020/01/timeline-china-coronavirus-spread-200126061554884.html.

[3] Maurizio Massari, Italian Ambassador to the EU: Italy Needs Europes Help, *Politico*, 10 Mart 2020, https://www.politico.eu/article/coronavirus-italy-needs-europe-help/.

[4] Amie Tsang, E.U. Seeks Solidarity as Nations Restrict Medical Exports, *The New York Times*, 07 Mart 2020, blm. Business, https://www.nytimes.com/2020/03/07/business/eu-exports-medical-equipment.html.

[5] Daniel Boffey, Italy Criticises EU for Being Slow to Help over Coronavirus Epidemic, *The Guardian*, 11 Mart 2020, blm. Europe, https://www.theguardian.com/world/2020/mar/11/italy-criticises-eu-being-slow-help-coronavirus-epidemic.

[6] Russia Sent Italy a Military Convoy of Medical Supplies to Help with the Coronavirus Outbreak. Italy Said It Was Useless and Accused Them of a PR Stunt, *Business Insider*, 26 Mart 2020, https://www.businessinsider.com/coronavirus-italy-russia-military-convoy-supplies-useless-pr-stunt-2020-3.

[7] Busra Nur Bilgic Cakmak, NATO Chief Hails Turkey for Medical Aid to Italy, Spain, *Anadolu News Agency*, 01 Nisan 2020, blm. Europe, https://www.aa.com.tr/en/europe/nato-chief-hails-turkey-for-medical-aid-to-italy-spain/1787617.

[8] Macron Vows Support for Italy as Country Logs Its Highest One-Day Death Toll, *France 24*, 28 Mart 2020, blm. Europe, https://www.france24.com/en/20200328-french-president-macron-expresses-solidarity-with-italy-says-europe-must-not-be-selfish.

[9] Eszter Zalan, EU Leaders at Odds on Virus-Hit Economy, *EU Observer*, 26 Mart 2020, https://euobserver.com/coronavirus/147892.

[10] Mark Thompson, The EU Cant Agree on How to Help Italy and Spain Pay for Coronavirus Relief, *CNN*, 27 Mart 2020, blm. CNN Business, https://edition.cnn.com/2020/03/27/economy/corona-bonds-eu/index.html.

[11] Zalan, EU Leaders at Odds on Virus-Hit Economy.

[12] Germans and Dutch Set to Block EU Corona Bonds at Video Summit, *Euractiv*, 26 Mart 2020, blm. EMU, https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/germans-and-dutch-set-to-block-eu-corona-bonds-at-video-summit/.

[13] Dutch Try to Calm North-South Economic Storm over Coronavirus, *Politico*, Europe baskı, erişim 18 Nisan 2020, https://www.politico.eu/article/netherlands-try-to-calm-storm-over-repugnant-finance-ministers-comments/.

[14] Dutch Try to Calm North-South Economic Storm over Coronavirus.

[15] Speech by President von Der Leyen at the European Parliament Plenary on the European Coordinated Response to the COVID-19 Outbreak (European Commission, 26 Mart 2020), SPpeech/20/532, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_20_532.

[16] Coronavirus: EU Apologizes to Italy for Initial Response, *Deutsche Welle*, 16 Nisan 2020, blm. News, https://www.dw.com/en/coronavirus-eu-apologizes-to-italy-for-initial-response/a-53142603.

[17] Alberto Maggi, Salvini: LUe? Covo di serpi e sciacalli. Dopo il virus, se serve salutiamo, *Affar Italiani*, 27 Mart 2020, blm. Politica, h ttps://www.affaritaliani.it/politica/salvini-l-ue-covo-di-serpi-e-sciacalli-dopo-il-virus-se-serve-salutiamo-662172.html?refresh_ce.

[18] Pedro Sánchez, Europes Future Is at Stake in This War against Coronavirus, *The Guardian*, 05 Nisan 2020, blm. Europe, https://www.theguardian.com/world/commentisfree/2020/apr/05/europes-future-is-at-stake-in-this-war-against-coronavirus.

Yazar Hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde tamamladı. Avrupa Birliği Çalışmaları, Küreselleşme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi Çalışmaları ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "KOVİD-19 VE KORONA TAHVİLLERİ AB'NİN KIRILGANLIĞINI İFŞA ETTİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2020 / 14. Nisan 28. Erişim Ekim 30, 2026. https://avim.org.tr/tr/Analiz/KOVID-19-VE-KORONA-TAHVILLERI-AB-NIN-KIRILGANLIGINI-IFSA-ETTI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır